

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана факультету іноземної
філології

К.М.Василина

(підпис)

(ініціали та прізвище)

09

2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ППС 13 ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

підготовки здобувачів першого (бакалаврського) освітнього ступеня
денної форми здобуття освіти
освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»
спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії»
галузі знань 29 Міжнародні відносини

**ВИКЛАДАЧ: Бережна М.В., кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри теорії та
практики перекладу з англійської мови**

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри англійської філології та
лінгводидактики

Протокол № 7 від 31.09 2025 р.

Завідувач кафедри теорії та практики
перекладу з англійської мови

(підпис)

Запольських С.П.
(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Черкасов С.С.
(ініціали, прізвище)

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

канд. філол. н., доц. Бережна Маргарита Василівна

E-mail: margaret.berezhna@znu.edu.ua

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=18289>

Телефон: (061) 289-12-27

Інші засоби зв'язку: *Viber, Telegram, форум курсу у Moodle*

Кафедра: теорії та практики перекладу з англійської мови, II корпус, ауд. 220, 322

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теорія та практика перекладу» є формування у студентів глибоких теоретичних знань з основ перекладознавства та практичних навичок професійного усного й письмового перекладу в сфері міжнародних відносин. Дисципліна спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців-міжнародників, здатних забезпечувати якісну міжмовну та міжкультурну комунікацію на професійному рівні, самостійно приймати перекладацькі рішення в різноманітних комунікативних ситуаціях та критично осмислювати складні питання еквівалентності й адекватності перекладу в міжнародно-політичній, дипломатичній та культурній сферах.

Курс поєднує класичні та новітні підходи сучасного перекладознавства, забезпечує комплексне опанування різних видів перекладацьких трансформацій, стратегій досягнення еквівалентності та методів роботи з текстами різних функціональних стилів і жанрів. Особлива увага приділяється специфіці професійного перекладу у сфері міжнародних відносин: дипломатична кореспонденція, міжнародні договори та угоди, протоколи переговорів, меморандуми, аналітичні матеріали міжнародних організацій, документи двостороннього та багатостороннього співробітництва. Курс забезпечує поглиблене вивчення термінологічних систем міжнародно-політичної, економічної та юридичної сфер, роботу з термінологічними базами даних провідних міжнародних організацій (ООН, ЄС, НАТО, СОТ). Дисципліна сприяє розвитку критичного мислення, аналітичних навичок, здатності швидко адаптуватися до різноманітних контекстів міжнародної комунікації та приймати виважені перекладацькі рішення в умовах обмеженого часу та високих вимог до якості.

Тренінговий та інтерактивний формат курсу включає практикуми з послідовного та синхронного перекладу, рольові ігри та симуляції міжнародних переговорів і конференцій, переклад з листа офіційних документів, ситуативні вправи з усного перекладу в різноманітних форматах дипломатичного протоколу, аналіз та редагування перекладів, роботу з паралельними текстами та перекладацькими корпусами. Курс орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у сфері міжнародних відносин навичок ефективної міжкультурної комунікації, здатності працювати в міжнародному контексті з представниками різних мовних і культурних спільнот, застосовувати здобуті теоретичні знання у практичних ситуаціях професійної діяльності.

Виконання індивідуальних та групових перекладацьких завдань, підготовка двомовних аналітичних матеріалів, створення термінологічних глосаріїв за фаховою тематикою та участь у проєктах з перекладу документів міжнародного співробітництва спонукає до розвитку навичок самостійної роботи, відповідальності за якість перекладу, організаційних та комунікативних якостей. Використання сучасних цифрових інструментів перекладача під час виконання практичних завдань — систем автоматизованого перекладу, онлайн-словників, термінологічних баз даних, корпусних технологій — розвиває як загальні, так і професійні цифрові компетенції здобувачів, готує їх до роботи в сучасному технологічному середовищі перекладацької індустрії та міжнародної комунікації.

Пререквізити:

ППС 13 Теорія та практика перекладу (6 семестр)

Кореквізити:

ППС 12 Англійська мова професійного спрямування

Постреквізити:

ППС 13 Теорія та практика перекладу (8 семестр)

ППС 16 Виробнича практика

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	7 -й	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	год.	год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	30 год.	год.
Самостійна робота	60 год.	год.
Консультації	Понеділок, вівторок (дистанційно zoom) з 14.30 по 15.30	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=18289	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.	Інтерактивні, симуляційні, ігрові, кейсові.	Усний переклад під час гри-симуляції міжнародних переговорів; письмовий переклад протоколів, меморандумів та комюніке; аналіз перекладацьких рішень у міжкультурному контексті; групові проекти з підготовки

		двомовних матеріалів міжнародних заходів, контрольні переклади, усні опитування. Залік.
ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Практичні, проблемно-пошукові, аналітичні, тренінгові.	Контрольні письмові переклади текстів різної складності; практичні завдання з перекладу офіційно-ділових документів; аналіз та редагування перекладів; усне опитування з обґрунтуванням перекладацьких рішень; ситуативні вправи з усного перекладу. Залік.
ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Тренінгові, практичні, репродуктивні, інтерактивні.	Усне опитування іноземною мовою з фахової термінології; усний послідовний переклад на практичних заняттях; переклад з листа під час занять; термінологічні диктанти; презентації перекладацьких проєктів іноземною мовою; усний переклад професійних дискусій. Залік.
СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).	Практичні, аналітичні, проєктні, дослідницькі.	Письмовий переклад аналітичних текстів та оглядів міжнародної преси; підготовка двомовних резюме наукових статей; переклад документів міжнародного співробітництва; створення та презентація термінологічних глосаріїв; проєктні роботи з перекладу матеріалів міжнародних конференцій. Залік.
РН10. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки	Тренінгові, інтерактивні, практичні, аналітичні, дослідницькі.	Усний переклад професійних дискусій та наукових дебатів; письмовий переклад аналітичних та дослідницьких матеріалів;

аналітичних дослідницьких документів.	та		презентації наукових обґрунтуванням термінологічних рішень; переклад тез конференцій та наукових статей; двомовні проєктні роботи. Залік.
РН12. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, двота багатосторонніх міжнародних проєктів.		Практикуми, інноваційні, порівняльно-аналітичні, проблемно-пошукові	Контрольні переклади документів міжнародного співробітництва; письмовий переклад матеріалів з фахової тематики (зовнішня політика, регіональні студії); усний переклад на симуляціях двосторонніх переговорів; проєктні роботи з перекладу документів міжнародних проєктів; створення термінологічних баз за фаховою тематикою. Залік.
РН 17 Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів		<u>Методи навчання:</u> словесні, практичні, логічний, комунікативний, дискусійний, проблемно- пошуковий метод, індивідуальні та групові методи.	<u>Контрольні заходи:</u> усне опитування, усний переклад, аудіювання, виконання вправ, спрямованих на поступове ускладнення і поглиблення мовленнєво знавчих понять та розвиток продуктивної мовленнєвої діяльності.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Практика письмового перекладу в міжнародній сфері

Тема 1. Переклад установчих документів міжнародних організацій.

Зміст: Аналіз структури та переклад Статуту ООН, регламентів та положень міжнародних інституцій. Вивчення прецизійної лексики: назв органів, посад та процедурних термінів.

Тема 2. Специфіка перекладу міжнародних договорів.

Зміст: Опрацювання структури двосторонніх та багатосторонніх угод: преамбула, операційна частина, прикінцеві положення. Досягнення юридичної адекватності при перекладі зобов'язань та прав сторін.

Тема 3. Дипломатична кореспонденція та офіційний етикет.

Зміст: Практикум з перекладу вербальних та особистих нот, меморандумів та пам'ятних записок. Відтворення специфічних кліше та формул ввічливості, характерних для дипломатичного протоколу.

Тема 4. Переклад аналітичних текстів та Policy Papers.

Зміст: Робота з документами, що містять рекомендації щодо державної політики. Переклад аргументації, прогнозів та статистичних даних.

Тема 5. Переклад звітів та резолюцій міжнародних організацій.

Зміст: Специфіка текстів ООН, ЄС та НАТО. Опрацювання стандартної термінології та структури доповідей.

Тема 6. Термінологія міжнародного права та дипломатії.

Зміст: Системний огляд ключових понять. Робота над однозначністю термінів у контекстах прав людини, безпеки та економіки.

Тема 7. Використання цифрових інструментів (CAT-tools).

Зміст: Налаштування баз пам'яті перекладів для забезпечення єдності термінології в межах великих проєктів.

Тема 8. Робота з корпусами текстів та онлайн-ресурсами.

Зміст: Використання паралельних корпусів (наприклад, EUR-Lex) для пошуку прецедентних перекладацьких рішень.

Змістовний модуль 2. Усний переклад і професійна комунікація

Тема 9. Технологія послідовного перекладу на переговорах.

Зміст: Робота з короткими та середніми фрагментами тексту. Тренування оперативної пам'яті.

Тема 10. Перекладацький скоропис у міжнародній комунікації.

Зміст: Створення власної системи символів для фіксації логічних зв'язків та прецизійної лексики (дати, цифри, власні назви).

Тема 11. Переклад «з листа» офіційних заяв.

Зміст: Швидкий аналіз тексту та миттєве відтворення перекладу під час офіційних заходів або брифінгів.

Тема 12. Основи синхронного перекладу та техніка «ехо».

Зміст: Знайомство з роботою в кабіні. Вправи на розвиток навички одночасного слухання та говоріння.

Тема 13. Професійна етика та психологія усного перекладача.

Зміст: Нейтральність, конфіденційність та стресостійкість. Вирішення конфліктних ситуацій під час перекладу.

Тема 14. Перекладацький супровід делегацій.

Зміст: Робота в мобільних умовах (екскурсії, неофіційні зустрічі, робочі візити). Специфіка культурної медіації.

Тема 15. Симуляція міжнародної конференції

Зміст: Рольова гра, що об'єднує всі отримані навички: підготовка глосарію, письмовий переклад матеріалів та усний переклад виступів.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
---------------------	------------	-----------------	--------------------

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Практичне заняття	Тема 1. Переклад установчих документів міжнародних організацій.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття	Тема 2. Специфіка перекладу міжнародних договорів.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття	Тема 3. Дипломатична кореспонденція та офіційний етикет.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття	Тема 4. Переклад аналітичних текстів та Policy Papers.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття	Тема 5. Переклад звітів та резолюцій міжнародних організацій.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття	Тема 6. Термінологія міжнародного права та дипломатії.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття	Тема 7. Використання цифрових інструментів (CAT-tools).	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття	Тема 8. Робота з корпусами текстів та онлайн-ресурсами.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття	Тема 9. Технологія послідовного перекладу на переговорах.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття	Тема 10. Перекладацький скоропис у міжнародній комунікації.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття	Тема 11. Переклад «з листа» офіційних заяв.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття	Тема 12. Основи синхронного перекладу та техніка «ехо».	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття	Тема 13. Професійна етика та психологія усного перекладача.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття	Тема 14. Перекладацький супровід делегацій.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття	Тема 15. Симуляція міжнародної конференції. (рольова гра)	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Самостійна робота	Порівняльний аналіз якості машинного перекладу (DeepL, Google Translate) та перекладу, виконаного за допомогою CAT-інструментів, на прикладі резолюцій Генеральної Асамблеї ООН.	58	<i>Контроль заліковий тиждень</i>

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Поточний контроль				

Практичне завдання 1-2	Комплексне практичне завдання	Компаративний аналіз англomовного та україномовного текстів Статуту ООН. Переклад фрагментів двосторонніх угод про співробітництво з фокусом на юридичну еквівалентність та вживання модальних конструкцій.	5 балів - студент вільно володіє матеріалом, чітко формулює думки, наводить приклади. 4 бали - відповідь правильна, але неповна або містить незначні неточності у формулюваннях.	5
Практичне завдання 3-4	Комплексне практичне завдання	Складання та переклад вербальних нот і меморандумів. Переклад аналітичного огляду міжнародного центру з адаптацією політичної аргументації та термінології.	3 бали - є незначні неточності 2 бали - відповідь фрагментарна.	5
Практичне завдання 5-6	Комплексне практичне завдання	Переклад резолюції Генеральної Асамблеї ООН (опрацювання преамбули та операційної частини). Укладання фахового глосарію з тематики міжнародної безпеки.	1 бал - відповідь містить правильний напрямок думки, але допущені суттєві помилки в обґрунтуванні	5
Практичне завдання 7	Комплексне практичне завдання	Робота в системі автоматизованого перекладу: створення проекту, підключення пам'яті перекладів (TM) та верифікація фахової лексики. Пошук прецедентних перекладацьких рішень у базі <i>EUR-Lex</i> та верифікація назв міжнародних інституцій через термінологічний портал <i>UNTERM</i> .	0 балів - відповідь неправильна або відсутня.	5
Самостійна робота 1	Комплексне аналітичне завдання	Самостійний пошук та аналіз тексту промови (на вибір) з офіційного ресурсу ООН. Виявлення термінів-реалій, неологізмів та специфічних кліше; обґрунтування вибору перекладацьких трансформацій (транслітерація, калькування, описовий переклад) для досягнення адекватності.		5
Практичне завдання 9	Комплексне практичне завдання	Усний послідовний переклад фрагментів дипломатичного брифінгу. Відпрацювання навичок лінгвістичної компресії та логічного викладу.		5
Практичне завдання 10	Комплексне практичне завдання	Розробка індивідуальної системи символів та вправи на фіксацію прецизійної лексики (дати, власні назви) під час прослуховування тексту.		5
Практичне завдання 11	Комплексне практичне завдання	Усний переклад з аркуша тексту офіційної заяви політичного лідера після		5

		короткого ознайомлення (2-3 хвилини).		
Практичне завдання 12	Комплексне практичне завдання	Виконання вправ на затінення (shadowing) іноземною та державною мовами для розвитку розділеної уваги.		5
Практичне завдання 13	Комплексне практичне завдання	Аналіз професійних кейсів: дії перекладача при виникненні помилки, дотримання конфіденційності та нейтральності в умовах конфлікту.		5
Самостійна робота 2	Презентація	Порівняльний аналіз якості машинного перекладу		5
Практичне завдання 14-15	Комплексне практичне завдання	Підсумкова рольова гра: комплексна демонстрація навичок підготовки глосарію, письмового перекладу матеріалів та усного перекладу виступів.		5
Усього за поточний контроль				60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	20
	Практичне завдання (письмовий переклад)	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	20
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література
Основна:

1. Handbook of Translation Studies. Vol. 1. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2010. 458 p.
2. Handbook of Translation Studies. Vol. 2. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2011. 197 p.
3. Переклад англomовного дискурсу в галузі права Європейського Союзу: навч. посібник [Л. М. Черноватий, Т.В. Комарова, Н.В. Зінуква та ін.]. Вінниця : Нова книга, 2021. 264 с.
4. Переклад текстів міжнародних англomовних угод українською мовою: Три базові угоди у галузі прав людини: навч. посібник [Л. М. Черноватий, Т.В. Ганічева, Н.В. Зінуква, Д.І. Демченко, Т.Є. Малєєва]. Вінниця : Нова книга, 2017. 272 с.
5. Ребрій О. В. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Європейський Союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації: навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти / за ред.: Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. 2-ге вид., стер. Вінниця : Нова книга, 2020. 240 с.
6. Турчин Д.Б. Англійська мова для міжнародних відносин = English for International Relations: навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти / Дмитро Турчин. Вінниця: Нова книга, 2021. – 256 с.
7. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Ребрій О. В., Ліпко І.П., Ярощук І.П. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Система державного управління США: навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти / за ред.: Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. Вінниця : Нова книга, 2006. 400 с.

Додаткова:

1. Bugrov, M., Khamitov, N., Krylova, S., Berezhna, M., & Drotenko, V. (2025). PHILOSOPHICAL UNDERSTANDING OF CULTURAL IDENTITY IN A GLOBALISED WORLD. *Synesis*. 2025. Vol. 17, no. 1. P. 102–125.
2. Marukhovska-Kartunova O., Marukhovskiy O., Plakhtiy M., Suliatytska T., & Berezhna M. Social Philosophy of Mass Communication: Interaction of Media, Politics and Culture. *Synesis*, 2024. Vol. 16 (2). P. 108-121.
3. Shabunina V., Bilous B., Romaniuk V., Solodka A., & Berezhna M. Development of professional communication in English (experience of Ukrainian military officers). *Amazonia Investiga*, 2023. Vol. 12(69). P. 132-142.
4. Бережна М. В. Деформація авторського стилю при перекладі промовистих імен і пісень: порівняльний аналіз роману та фільму *The Hunger Games: The Ballad of Songbirds & Snakes*. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2025. № 73. С. 217-222.
5. Бережна М. В., Великодний В.А. Відтворення гумористичних стилістичних засобів (на матеріалі роману Д. Адамса *The Restaurant at the End of the Universe* та його перекладів українською мовою). Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. Одеса, 2021. № 47, том 3. С. 78-82.
6. Бережна М. В., Лозовська К. О. МІЖ СХОДОМ І ЗАХОДОМ: ВИКЛИКИ ПЕРЕКЛАДУ *千と千尋の神隠し (SPIRITED AWAY)* АНГЛІЙСЬКОЮ, ФРАНЦУЗЬКОЮ, ПОЛЬСЬКОЮ ТА УКРАЇНСЬКОЮ МОВАМИ. *Нова філологія*. 2025. № 99. С. 7-15.
7. Бережна М. В., Лозовська К. О., Бережной Л. Є. «СЛОВО РОКУ» ЯК МЕХАНІЗМ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-РЕЛЕВАНТНИХ КОНЦЕПТІВ В СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ПУБЛІЧНОМУ ДИСКУРСІ. *Закарпатські філологічні студії*. 2025. № 44. С. 10-22.
8. Бережна М.В., Грецька Д.О. Особливості створення та перекладу антономазій у романі Террі Пратчетта "Крадій часу". *Нова філологія*. Збірник наукових праць. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика». 2021. № 83. С. 33-40.
9. Бережна М.В., Закутська В.С., Андрєєва І.О. Евфемізація та дисфемізація у кіноперекладі: аналіз адаптації табуованої лексики (на матеріалі фільму *Deadpool & Wolverine*

та його перекладу українською мовою. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2025. № 72. С. 205-209.

10. Бережна М.В., Мірошніченко Н.М., Андреева І.О. Гумор у науково-популярному дискурсі: способи створення і перекладу (на матеріалі книги А. Свердруп-Тігесон *Buzz, Sting, Bite*). Нова філологія, 2025. № 98. С. 14-21.

11. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 1 : пер. з англ. / за ред.: Івз Гамбієра та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2020. 560 с.

12. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 2 : пер. з англ. / за ред.: Іва Гамб'є та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2020. 280 с.

13. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 3 : пер. з англ. / за ред.: Іва Гамб'є та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2021. 312 с.

Інформаційні ресурси

Інтернет-джерела:

1. United Nations: Official Documents. URL: <https://www.un.org/en/>
2. European Union: EUR-Lex. URL: <https://eur-lex.europa.eu/>
3. North Atlantic Treaty Organization: NATO Official Documents. URL: <https://www.nato.int/>
4. Association of Southeast Asian Nations (ASEAN). URL: <https://asean.org/>
5. International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/en/Publications>
6. International Covenant on Civil and Political Rights (UN Treaty Collection). URL: <https://treaties.un.org/>
7. European Journalism Centre – Media Landscapes. URL: <https://medialandscapes.org/>
8. UN Term – United Nations Multilingual Terminology Database. URL: <https://unterm.un.org/>
9. Free English Ukrainian Translation Online Dictionary Translator. URL: <https://webtranslation.paralink.com/English-Ukrainian-Translation/>
10. Ukrainian Dictionary Online Translation LEXILOGOS. URL: www.lexilogos.com/english/ukrainian_dictionary.htm

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється відпрацювання у вигляді запису селфі-відео з доповідями до тем, що вивчаються, та завантаження письмових завдань у системі Moodle.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перепарафразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Визнання результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти регламентується Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<https://numl.org/TM7>)

Визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється здобувачам ступеня вищої освіти бакалавр – для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. Визнання результатів проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної освітньої програми передбачено вивчення певної дисципліни. Обмеження зроблено з врахуванням ймовірності не підтвердити здобувачем вищої освіти своїх результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті. Для визнання результатів навчання набутих у неформальній освіті здобувач вищої освіти звертається із заявою на ім'я проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи Університету, з проханням про визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті. Заява погоджується деканом факультету. До заяви надаються додаткові документи для підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання: сертифікати, свідоцтва, освітні програми, які підтверджують зміст та результати навчання, які отримав здобувач вищої освіти. За результатами отриманої інформації, навчально-методичний відділ готує розпорядження проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи про можливість проводити подальші процедури визнання, створення Предметної комісії, для проведення оцінювання та прийняття рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника. Предметна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: <https://surl.li/vlweoj>

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами

знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів Запорізького національного університету: <https://surl.li/wdzjrl>

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://surl.lu/hfjbya>

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://surl.li/qgacqa>

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до:

Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://surl.li/unwzzm>

Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://surl.lu/xkxmuz>

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Кабінет практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** – навч. корп. №4, каб. №235 (понеділок, середа, четвер 9.00-11.00, 13.00-15.00), навч. корп. №9 (ІННІ) каб.57 (п'ятниця 9.00-11.00, 13.00-15.00), гуртожиток №6 (вул. Добролюбова, 19, середа 9.00-11.00, 13.00-15.00). Попередній запис за тел.: 228-76-48, (099) 253-78-73 щоденно з 9 до 15.

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://surl.li/ivcwih>

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child->

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана факультету іноземної
філології

К.М.Василина

(підпис)

(ініціали та прізвище)

09

2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ППС 13 ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

підготовки здобувачів першого (бакалаврського) освітнього ступеня
денної форми здобуття освіти
освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»
спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії»
галузі знань 29 Міжнародні відносини

**ВИКЛАДАЧ: Бережна М.В., кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри теорії та
практики перекладу з англійської мови**

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри англійської філології та
лінгводидактики

Протокол № 7 від 31.09 2025 р.

Завідувач кафедри теорії та практики
перекладу з англійської мови

(підпис)

Запольських С.П.
(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Черкасов С.С.
(ініціали, прізвище)

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

канд. філол. н., доц. Бережна Маргарита Василівна

E-mail: margaret.berezhna@znu.edu.ua

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=18289>

Телефон: (061) 289-12-27

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram, форум курсу у Moodle

Кафедра: теорії та практики перекладу з англійської мови, II корпус, ауд. 220, 322

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теорія та практика перекладу» є формування у студентів глибоких теоретичних знань з основ перекладознавства та практичних навичок професійного усного й письмового перекладу в сфері міжнародних відносин. Дисципліна спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців-міжнародників, здатних забезпечувати якісну міжмовну та міжкультурну комунікацію на професійному рівні, самостійно приймати перекладацькі рішення в різноманітних комунікативних ситуаціях та критично осмислювати складні питання еквівалентності й адекватності перекладу в міжнародно-політичній, дипломатичній та культурній сферах.

Курс поєднує класичні та новітні підходи сучасного перекладознавства, забезпечує комплексне опанування різних видів перекладацьких трансформацій, стратегій досягнення еквівалентності та методів роботи з текстами різних функціональних стилів і жанрів. Особлива увага приділяється специфіці професійного перекладу у сфері міжнародних відносин: дипломатична кореспонденція, міжнародні договори та угоди, протоколи переговорів, меморандуми, аналітичні матеріали міжнародних організацій, документи двостороннього та багатостороннього співробітництва. Курс забезпечує поглиблене вивчення термінологічних систем міжнародно-політичної, економічної та юридичної сфер, роботу з термінологічними базами даних провідних міжнародних організацій (ООН, ЄС, НАТО, СОТ). Дисципліна сприяє розвитку критичного мислення, аналітичних навичок, здатності швидко адаптуватися до різноманітних контекстів міжнародної комунікації та приймати виважені перекладацькі рішення в умовах обмеженого часу та високих вимог до якості.

Тренінговий та інтерактивний формат курсу включає практикуми з послідовного та синхронного перекладу, рольові ігри та симуляції міжнародних переговорів і конференцій, переклад з листа офіційних документів, ситуативні вправи з усного перекладу в різноманітних форматах дипломатичного протоколу, аналіз та редагування перекладів, роботу з паралельними текстами та перекладацькими корпусами. Курс орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у сфері міжнародних відносин навичок ефективної міжкультурної комунікації, здатності працювати в міжнародному контексті з представниками різних мовних і культурних спільнот, застосовувати здобуті теоретичні знання у практичних ситуаціях професійної діяльності.

Виконання індивідуальних та групових перекладацьких завдань, підготовка двомовних аналітичних матеріалів, створення термінологічних глосаріїв за фаховою тематикою та участь у проєктах з перекладу документів міжнародного співробітництва спонукає до розвитку навичок самостійної роботи, відповідальності за якість перекладу, організаційних та комунікативних якостей. Використання сучасних цифрових інструментів перекладача під час виконання практичних завдань — систем автоматизованого перекладу, онлайн-словників, термінологічних баз даних, корпусних технологій — розвиває як загальні, так і професійні цифрові компетенції здобувачів, готує їх до роботи в сучасному технологічному середовищі перекладацької індустрії та міжнародної комунікації.

Пререквізити: ППОП 4 Зовнішньоекономічні та зовнішньополітичні зв'язки України

Кореквізити: ППС 12 Англійська мова професійного спрямування
 ППС 14 Курсова робота зі спеціальності (6 семестр)
Постреквізити: ППС 13 Теорія та практика перекладу (7 семестр)

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	6 -й	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	год.	год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	28 год.	год.
Самостійна робота	62 год.	год.
Консультації	Понеділок, вівторок (дистанційно zoom) з 14.30 по 15.30	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=18289	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.	Інтерактивні, симуляційні, ігрові, кейсові.	Усний переклад під час гри-симуляції міжнародних переговорів; письмовий переклад протоколів, меморандумів та комюніке; аналіз перекладацьких рішень у міжкультурному контексті; групові проекти з підготовки двомовних матеріалів міжнародних заходів, контрольні переклади, усні опитування. Залік.

<p>ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>	<p>Практичні, проблемно-пошукові, аналітичні, тренінгові.</p>	<p>Контрольні письмові переклади текстів різної складності; практичні завдання з перекладу офіційно-ділових документів; аналіз та редагування перекладів; усне опитування з обґрунтуванням перекладацьких рішень; ситуативні вправи з усного перекладу. Залік.</p>
<p>ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>	<p>Тренінгові, практичні, репродуктивні, інтерактивні.</p>	<p>Усне опитування іноземною мовою з фахової термінології; усний послідовний переклад на практичних заняттях; переклад з листа під час занять; термінологічні диктанти; презентації перекладацьких проєктів іноземною мовою; усний переклад професійних дискусій. Залік.</p>
<p>СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).</p>	<p>Практичні, аналітичні, проєктні, дослідницькі.</p>	<p>Письмовий переклад аналітичних текстів та оглядів міжнародної преси; підготовка двомовних резюме наукових статей; переклад документів міжнародного співробітництва; створення та презентація термінологічних глосаріїв; проєктні роботи з перекладу матеріалів міжнародних конференцій. Залік.</p>
<p>РН10. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.</p>	<p>Тренінгові, інтерактивні, практичні, аналітичні, дослідницькі.</p>	<p>Усний переклад професійних дискусій та наукових дебатів; письмовий переклад аналітичних та дослідницьких матеріалів; презентації перекладів наукових текстів з обґрунтуванням термінологічних рішень;</p>

		переклад тез конференцій та наукових статей; двомовні проєктні роботи. Залік.
РН12. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, двота багатосторонніх міжнародних проєктів.	Практикуми, інноваційні, порівняльно-аналітичні, проблемно-пошукові	Контрольні переклади документів міжнародного співробітництва; письмовий переклад матеріалів з фахової тематики (зовнішня політика, регіональні студії); усний переклад на симуляціях двосторонніх переговорів; проєктні роботи з перекладу документів міжнародних проєктів; створення термінологічних баз за фаховою тематикою. Залік.
РН 17 Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів	<u>Методи навчання:</u> словесні, практичні, логічний, комунікативний, дискусійний, проблемно-пошуковий метод, індивідуальні та групові методи.	<u>Контрольні заходи:</u> усне опитування, усний переклад, аудіювання, виконання вправ, спрямованих на поступове ускладнення і поглиблення мовленнєво знавчих понять та розвиток продуктивної мовленнєвої діяльності.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні основи перекладу у сфері міжнародних відносин.

Граматичні та лексико – граматичні трансформації

Тема 1. Вступ до теорії перекладу. Переклад як вид мовленнєвої діяльності та засіб міжкультурної комунікації. Окреслення предмета і завдань курсу в контексті сучасного перекладознавства; основні поняття теорії перекладу: оригінал, переклад, адекватність, еквівалентність, перекладацька компетенція; переклад як особливий вид мовленнєвої діяльності та посередництва в міжкультурній комунікації; еволюція теоретичних підходів до перекладу від античності до сучасності; основні напрями сучасного перекладознавства: лінгвістичний, комунікативний, функціональний, когнітивний; роль перекладача у забезпеченні міжнародного діалогу та дипломатичної комунікації; професійні стандарти та етичні норми перекладацької діяльності у сфері міжнародних відносин.

Тема 2. Лінгвокультурологічні аспекти перекладу. Види перекладу. Співвідношення мови та культури в перекладацькій діяльності; поняття лінгвокультури та культурної компетенції перекладача; проблема відтворення культурно-специфічних елементів при перекладі; культурна асиметрія мов і стратегії її подолання; переклад як діалог культур в умовах міжнародної взаємодії; класифікація видів перекладу за різними критеріями; письмовий і усний переклад: специфіка, вимоги, умови здійснення; послідовний і синхронний переклад у дипломатичній практиці; переклад з листа та його роль у професійній діяльності міжнародника; художній, спеціальний та інформативний переклад; особливості офіційно-ділового перекладу у сфері міжнародних відносин.

Тема 3. Одиниці перекладу. Проблема еквівалентності. Поняття одиниці перекладу в різних теоретичних підходах; рівні перекладу: фонемний, морфемний, лексичний, синтаксичний, текстовий; критерії визначення меж одиниці перекладу; роль контексту (лінгвістичного та екстралінгвістичного) у визначенні одиниці перекладу; засоби членування тексту при перекладі документів міжнародних організацій; проблема еквівалентності як центральне питання теорії перекладу; типи еквівалентності за В.Н. Комиссаровим: еквівалентність на рівні мети комунікації, ситуації, способу опису ситуації, структури висловлювання, знаків; поняття адекватності перекладу; динамічна та формальна еквівалентність; досягнення еквівалентності при перекладі текстів у сфері міжнародних відносин.

Тема 4. Лексичні трансформації у перекладі. Види перекладацьких трансформацій як спосіб досягнення еквівалентності; лексичні прийоми перекладу та їх застосування; транскрипція і транслітерація при передачі власних назв, географічних назв, назв організацій та установ; калькування як спосіб перекладу складних слів і термінів; лексико-семантичні заміни: конкретизація, генералізація, модуляція (смісловий розвиток); причини застосування лексичних трансформацій: розбіжності в семантичній структурі слів, відмінності у сполучуваності, розбіжності в стилістичному забарвленні; особливості перекладу багатозначних слів, синонімів, антонімів; переклад інтернаціоналізмів та псевдоінтернаціоналізмів («хибних друзів перекладача»); лексичні трансформації при перекладі економічної та політичної термінології.

Тема 5. Граматичні трансформації у перекладі. Причини граматичних трансформацій: розбіжності в граматичних системах мов, відмінності у способах вираження граматичних значень, особливості синтаксичних структур; типи граматичних трансформацій; синтаксичне уподібнення (дослівний переклад) та його межі; членування та об'єднання речень при перекладі; граматичні заміни: заміна форм слова, частин мови, членів речення, типів речень; перестановки як спосіб дотримання норм мови перекладу; особливості перекладу пасивних конструкцій, інфінітивних та дієприкметникових зворотів, складнопідрядних речень; граматичні трансформації при перекладі офіційно-ділових текстів; переклад модальності, часових форм, артиклів у текстах міжнародних договорів; синтаксичні особливості перекладу дипломатичних документів.

Тема 6. Переклад на рівні речення та тексту. Речення як одиниця перекладу; актуальне членування речення (тема-рематичний розподіл) та його врахування при перекладі; порядок слів і його роль у передачі смислових та стилістичних відтінків; переклад еліптичних, неповних, сегментованих конструкцій; проблема відтворення емпізи та логічного наголосу; текст як вища одиниця перекладу; поняття когезії (зв'язності) та когерентності (цілісності) тексту; засоби міжфразового зв'язку та їх переклад: лексичні повтори, займенниковасubstitution, сполучники, часова послідовність; роль ширшого контексту в прийнятті перекладацьких рішень; врахування комунікативної установки та прагматики тексту; особливості перекладу офіційно-ділових текстів на рівні тексту; переклад протоколів, меморандумів, резолюцій міжнародних організацій.

Тема 7. Переклад реалій та безеквівалентної лексики у сфері міжнародних відносин. Поняття реалії як слова, що позначає предмети, явища, поняття, характерні для певної культури і відсутні в іншій; класифікація реалій: етнографічні, географічні, суспільно-політичні, історичні; способи перекладу реалій: транскрипція/транслітерація, калькування, описовий переклад, приблизний переклад (аналог), гіперонімічний переклад, трансформаційний переклад; переклад назв державних інституцій, політичних партій, громадських організацій; передача назв посад, титулів, звань у різних країнах; переклад абревіатур та акронімів міжнародних організацій; переклад історичних, політичних, культурних реалій у текстах про міжнародні відносини; стратегії збереження національно-культурної специфіки або адаптації до культури мови перекладу; використання перекладацьких коментарів та приміток.

Тема 8. Переклад термінологічної лексики у сфері міжнародних відносин. Поняття терміна та термінологічної системи; особливості термінів: однозначність, незалежність від контексту, стилістична нейтральність, системність; міжнародно-політична термінологія: дипломатичні терміни, терміни міжнародного права, терміни міжнародних організацій; економічна термінологія у текстах про міжнародну торгівлю, фінанси, інвестиції; юридична термінологія в міжнародних договорах; способи перекладу термінів: використання термінологічних еквівалентів, калькування, описовий переклад; проблема багатозначності та омонімії термінів; переклад термінів-неологізмів; робота з термінологічними базами даних міжнародних організацій: UNTERM, IATE, NATO Term; створення двомовних глосаріїв за фаховою тематикою; уніфікація термінології в перекладах міжнародних документів.

Модуль 2. Переклад фразеології та сучасні інструменти перекладу

Тема 9. Переклад фразеологізмів, ідіом та крилатих виразів. Фразеологічні одиниці як об'єкт перекладу; класифікація фразеологізмів за ступенем семантичної злитості: фразеологічні зрощення, єдності, сполучення, вирази; особливості перекладу фразеологізмів: образність, національно-культурна специфіка, емоційно-експресивне забарвлення; способи перекладу фразеологізмів: фразеологічний еквівалент (повний або частковий), фразеологічний аналог, описовий переклад, калькування, антонімічний переклад, компенсація втрат; переклад ідіом у політичному та дипломатичному дискурсі; переклад крилатих виразів, прислів'їв, приказок; переклад цитат з літературних творів, історичних джерел, промов політичних діячів; проблема інтертекстуальності в перекладі; переклад алюзій та прецедентних текстів у міжнародно-політичних матеріалах; стратегії збереження або адаптації образності при перекладі.

Тема 10. Помилки та труднощі перекладу. Редагування та контроль якості. Класифікація перекладацьких помилок: смислові, лексичні, граматичні, стилістичні, прагматичні; типові помилки при перекладі текстів у сфері міжнародних відносин; невинуваті граматичні трансформації та буквализми; неточності при перекладі термінів і реалій; порушення норм мови перекладу; невідповідність стилю оригіналу; труднощі перекладу: багатозначність, омонімія, гра слів, каламбури; переклад авторських неологізмів і оказіоналізмів; проблема безеквівалентної лексики; етап редагування перекладу: самостійне редагування та редагування сторонньою особою; принципи редагування: перевірка смислової точності, дотримання норм мови, збереження стилю; контроль якості перекладу: критерії оцінювання, професійні стандарти ISO; постредагування машинного перекладу; типові проблеми та стратегії їх вирішення.

Тема 11. Переклад офіційно-ділових текстів. Дипломатична кореспонденція. Офіційно-діловий стиль: загальна характеристика, лексичні, граматичні, стилістичні особливості; жанри офіційно-ділової документації у сфері міжнародних відносин; дипломатична кореспонденція: вербальна нота, особиста нота, циркулярна нота, меморандум; особливості структури, формул ввічливості, звертань у дипломатичних документах різних мов; переклад міжнародних договорів та угод: структура, термінологія, юридична точність; переклад протоколів переговорів, комюніке, заяв, резолюцій; переклад документів міжнародних організацій (ООН, ЄС, НАТО, ОБСЄ, СОТ); стандартні формулювання та кліше офіційно-ділового стилю; вимоги до точності, однозначності, нейтральності перекладу; проблема юридичної відповідальності за якість перекладу офіційних документів.

Тема 12. Переклад публіцистичних та наукових текстів. Публіцистичний стиль: характеристика, функції (інформативна, впливова), мовні засоби; жанри публіцистики: стаття, інтерв'ю, есе, огляд, репортаж, коментар; особливості перекладу матеріалів ЗМІ на міжнародно-політичну тематику; переклад аналітичних статей та оглядів міжнародної преси; переклад політичних промов, виступів, дебатів; стилістичні прийоми публіцистики та їх відтворення: метафори, епітети, риторичні питання, паралелізми; переклад оцінної лексики та засобів експресії; проблема об'єктивності та політичної нейтральності; науковий стиль:

основні риси, підстилі (власне науковий, науково-популярний); переклад наукових статей, монографій, дослідницьких звітів у сфері міжнародних відносин; переклад наукової термінології та метамови науки; академічний стиль та його передача; переклад бібліографічних посилань, цитат, статистичних даних.

Тема 13. Усний переклад: послідовний та синхронний. Усний переклад як особливий вид перекладацької діяльності; специфіка усного перекладу: одноразовість сприйняття, обмеженість часу, необхідність швидкого прийняття рішень, робота в умовах психологічного навантаження; види усного перекладу: послідовний, синхронний, переклад з листа; послідовний переклад: технологія, обсяг фрагментів для запам'ятовування, перекладацька скоропис та символи; послідовний переклад на переговорах, зустрічах, презентаціях; синхронний переклад: механізм, умови здійснення, технічне забезпечення; особливості роботи в синхронній кабіні; синхронний переклад на конференціях, симпозіумах, міжнародних форумах; переклад з листа офіційних документів, договорів, листів; вимоги до усного перекладача: лінгвістична компетенція, широкий кругозір, швидка реакція, стресостійкість; етика усного перекладача: конфіденційність, нейтральність, точність.

Тема 14. Переклад у різних сферах міжнародної діяльності. Переклад у дипломатичній практиці: особливості роботи перекладача в МЗС, посольствах, консульствах; забезпечення перекладу під час державних візитів, офіційних переговорів, церемоніалів; переклад у міжнародних організаціях: специфіка роботи перекладачів ООН, ЄС, Ради Європи, НАТО; переклад документів і синхронний переклад на засіданнях міжорганізацій; переклад у сфері міжнародної торгівлі та економічного співробітництва: контракти, угоди, бізнес-листування; переклад у галузі міжнародного права: судові документи, позови, вироки міжнародних судів; переклад у сфері міжнародної безпеки та оборони: документи військового співробітництва, звіти місій, резолюції Ради Безпеки ООН; переклад у сфері міжнародної гуманітарної допомоги та розвитку; специфіка перекладу в міжнародних проєктах співробітництва.

5. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Практичне заняття 1	Тема 1. Вступ до теорії перекладу. Переклад як вид мовленнєвої діяльності та засіб міжкультурної комунікації.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття 2	Тема 2. Лінгвокультурологічні аспекти перекладу. Види перекладу.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття 3	Тема 3. Одиниці перекладу. Проблема еквівалентності	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття 4	Тема 4. Лексичні трансформації у перекладі.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття 5	Тема 5. Граматичні трансформації у перекладі.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття 6	Тема 6. Переклад на рівні речення та тексту.	2	<i>1 раз на тиждень</i>

Практичне заняття 7	Тема 7. Переклад реалій та безеквівалентної лексики у сфері міжнародних відносин.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття 8	Тема 8. Переклад термінологічної лексики у сфері міжнародних відносин.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття 9	Тема 9. Переклад фразеологізмів, ідіом та крилатих виразів.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття 10	Тема 10. Помилки та труднощі перекладу. Редагування та контроль якості.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття 11	Тема 11. Переклад офіційно-ділових текстів. Дипломатична кореспонденція.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття 12	Тема 12. Переклад публіцистичних та наукових текстів.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття 13	Тема 13. Усний переклад: послідовний та синхронний.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття 14	Тема 14. Переклад у різних сферах міжнародної діяльності.	2	<i>1 раз на тиждень</i>
Самостійна робота	Дослідницький проєкт: аналіз типових помилок у перекладах дипломатичних документів або матеріалів міжнародних ЗМІ з розробкою рекомендацій щодо їх уникнення. https://surl.lt/nbindt	62	<i>Контроль заліковий тиждень</i>

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне завдання 1-2	Комплексне практичне завдання	Виконання вправ на розпізнавання видів перекладу. Проєкт: порівняльний аналіз двох варіантів перекладу промови (напр. інавгураційної), де студенти мають виявити стратегії подолання культурної асиметрії та оцінити роль перекладача як медіатора.	5 балів - студент вільно володіє матеріалом, чітко формулює думки, наводить приклади. 4 бали - відповідь правильна, але неповна або містить незначні неточності у формулюваннях.	5
Практичне завдання 3-4	Комплексне практичне завдання	Перекладацький аналіз тексту статуту міжнародної організації з виділенням одиниць перекладу на різних рівнях. Практикум із застосування лексичних трансформацій: транслітерація власних назв установ, калькування термінів та модуляція при перекладі політичних новин.	3 бали - є незначні неточності 2 бали - відповідь фрагментарна. 1 бал - відповідь містить правильний напрямок думки, але допущені суттєві помилки в	5

Практичне завдання 5	Комплексне практичне завдання	Робота над трансформацією пасивних конструкцій та інфінітивних зворотів, характерних для англомовних договорів. Завдання на синтаксичне уподібнення та об'єднання речень при перекладі офіційно-ділових текстів.	обґрунтуванні 0 балів - відповідь неправильна або відсутня.	5
Практичне завдання 6-7	Комплексне практичне завдання	Вправи на актуальне членування речення (тема-рема-тичний розподіл). Переклад фрагмента меморандуму з фокусом на забезпечення когезії (зв'язності) тексту за допомогою лексичних повторів та сполучників. Завдання на вибір оптимального способу перекладу для специфічних національних реалій у текстах про міжнародні відносини.		5
Практичне завдання 8	Комплексне практичне завдання	Робота з базами даних UNTERM та IATE. Завдання на уніфікацію термінології у фрагменті міжнародного договору (економічна та юридична лексика). Створення тематичного глосарію за напрямом «Міжнародна безпека».		5
Практичне завдання 9	Комплексне практичне завдання	Пошук фразеологічних аналогів та еквівалентів у дипломатичному дискурсі. Переклад фрагмента політичного коментаря, що містить алюзії та прецедентні тексти (цитати відомих діячів).		5
Практичне завдання 10	Комплексне практичне завдання	Кейс-стаді: редагування «сирого» машинного перекладу дипломатичного документа. Виявлення та класифікація помилок (буквалізми, неточність термінів). Оцінювання якості згідно з професійними стандартами.		5
Практичне завдання 11	Комплексне практичне завдання	Практикум з перекладу вербальних та особистих нот. Відтворення протокольних формул ввічливості. Складання проекту міжнародної угоди українською мовою на основі англомовного оригіналу з дотриманням жанрових норм.		5
Практичне завдання 12	Комплексне практичне завдання	Аналітичний переклад статті з міжнародного видання (напр. <i>Foreign Affairs</i>). Відтворення		5

		стилістичних прийомів (метафори, емфаза) при збереженні політичної нейтральності. Оформлення наукової анотації до дослідницького звіту.		
Практичне завдання 13-14	Комплексне практичне завдання	Рольова гра «Міжнародний саміт». Студенти виконують переклад у різних секціях: дипломатичній (протокольний супровід), економічній (інвестиційні контракти) та військовій (звіти місії). Підсумковий контроль навичок професійної етики та стресостійкості.		5
Самостійна робота 1	Презентація	Укладання довідника «хлибних друзів перекладача» в міжнародній термінології з прикладами з документів ООН/ЄС.		5
Самостійна робота 2	SWOT аналіз діючого історичного проекту	Аналіз сильних і слабких сторін перекладу та локалізації діючого історичного або культурного цифрового проекту. (на прикладі цифрових архівів, виставок або меморіальних ініціатив).	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	5
Усього за поточний контроль				60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	20
	Практичне завдання (письмовий переклад)	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	20
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано

F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		
---	---	--	--

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Handbook of Translation Studies. Vol. 1. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2010. 458 p.
2. Handbook of Translation Studies. Vol. 2. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2011. 197 p.
3. Переклад англomовного дискурсу в галузі права Європейського Союзу: навч. посібник [Л. М. Черноватий, Т.В. Комарова, Н.В. Зінукова та ін.]. Вінниця : Нова книга, 2021. 264 с.
4. Переклад текстів міжнародних англomовних угод українською мовою: Три базові угоди у галузі прав людини: навч. посібник [Л. М. Черноватий, Т.В. Ганічева, Н.В. Зінукова, Д.І. Демченко, Т.Є. Малєєва]. Вінниця : Нова книга, 2017. 272 с.
5. Ребрій О. В. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Європейський Союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації: навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти / за ред.: Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. 2-ге вид., стер. Вінниця : Нова книга, 2020. 240 с.
6. Турчин Д.Б. Англійська мова для міжнародних відносин = English for International Relations: навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти / Дмитро Турчин. Вінниця: Нова книга, 2021. – 256 с.
7. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Ребрій О. В., Ліпка І.П., Ярощук І.П. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Система державного управління США: навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти / за ред.: Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. Вінниця : Нова книга, 2006. 400 с.

Додаткова:

1. Bugrov, M., Khamitov, N., Krylova, S., Berezhna, M., & Drotenko, V. (2025). PHILOSOPHICAL UNDERSTANDING OF CULTURAL IDENTITY IN A GLOBALISED WORLD. *Synesis*. 2025. Vol. 17, no. 1. P. 102–125.
2. Marukhovska-Kartunova O., Marukhovskiy O., Plakhtiy M., Suliatytska T., & Berezhna M. Social Philosophy of Mass Communication: Interaction of Media, Politics and Culture. *Synesis*, 2024. Vol. 16 (2). P. 108-121.
3. Shabunina V., Bilous B., Romaniuk V., Solodka A., & Berezhna M. Development of professional communication in English (experience of Ukrainian military officers). *Amazonia Investiga*, 2023. Vol. 12(69). P. 132-142.
4. Бережна М. В. Деформація авторського стилю при перекладі промовистих імен і пісень: порівняльний аналіз роману та фільму *The Hunger Games: The Ballad of Songbirds & Snakes*. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2025. № 73. С. 217-222.
5. Бережна М. В., Великодний В.А. Відтворення гумористичних стилістичних засобів (на матеріалі роману Д. Адамса *The Restaurant at the End of the Universe* та його перекладів українською мовою). Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. Одеса, 2021. № 47, том 3. С. 78-82.
6. Бережна М. В., Лозовська К. О. МІЖ СХОДОМ І ЗАХОДОМ: ВИКЛИКИ ПЕРЕКЛАДУ *千と千尋の神隠し (SPIRITED AWAY)* АНГЛІЙСЬКОЮ, ФРАНЦУЗЬКОЮ, ПОЛЬСЬКОЮ ТА УКРАЇНСЬКОЮ МОВАМИ. *Нова філологія*. 2025. № 99. С. 7-15.
7. Бережна М. В., Лозовська К. О., Березной Л. Є. «СЛОВО РОКУ» ЯК МЕХАНІЗМ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-РЕЛЕВАНТНИХ КОНЦЕПТІВ В СУЧАСНОМУ

АНГЛОМОВНОМУ ПУБЛІЧНОМУ ДИСКУРСІ. Закарпатські філологічні студії. 2025. № 44. С. 10-22.

8. Бережна М.В., Грецька Д.О. Особливості створення та перекладу антономазій у романі Террі Пратчетта "Крадій часу". Нова філологія. Збірник наукових праць. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика». 2021. № 83. С. 33-40.

9. Бережна М.В., Закутська В.С., Андрєєва І.О. Евфемізація та дисфемізація у кіноперекладі: аналіз адаптації табуйованої лексики (на матеріалі фільму *Deadpool & Wolverine* та його перекладу українською мовою. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2025. № 72. С. 205-209.

10. Бережна М.В., Мірошніченко Н.М., Андрєєва І.О. Гумор у науково-популярному дискурсі: способи створення і перекладу (на матеріалі книги А. Свєрдруп-Тігесон *Buzz, Sting, Bite*). Нова філологія, 2025. № 98. С. 14-21.

11. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 1 : пер. з англ. / за ред.: Івз Гамбієра та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2020. 560 с.

12. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 2 : пер. з англ. / за ред.: Іва Гамб'є та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2020. 280 с.

13. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 3 : пер. з англ. / за ред.: Іва Гамб'є та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2021. 312 с.

Інформаційні ресурси

Інтернет-джерела:

1. United Nations: Official Documents. URL: <https://www.un.org/en/>
2. European Union: EUR-Lex. URL: <https://eur-lex.europa.eu/>
3. North Atlantic Treaty Organization: NATO Official Documents. URL: <https://www.nato.int/>
4. Association of Southeast Asian Nations (ASEAN). URL: <https://asean.org/>
5. International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/en/Publications>
6. International Covenant on Civil and Political Rights (UN Treaty Collection). URL: <https://treaties.un.org/>
7. European Journalism Centre – Media Landscapes. URL: <https://medialandscapes.org/>
8. UN Term – United Nations Multilingual Terminology Database. URL: <https://unterm.un.org/>
9. Free English Ukrainian Translation Online Dictionary Translator. URL: <https://webtranslation.paralink.com/English-Ukrainian-Translation/>
10. Ukrainian Dictionary Online Translation LEXILOGOS. URL: www.lexilogos.com/english/ukrainian_dictionary.htm

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється відпрацювання у вигляді запису селфі-відео з доповідями до тем, що вивчаються,

та завантаження письмових завдань у системі Moodle.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Визнання результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти регламентується Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<https://numl.org/TM7>) . Визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється здобувачам ступеня вищої освіти бакалавр – для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. Визнання результатів проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної освітньої програми передбачено вивчення певної дисципліни. Обмеження зроблено з врахуванням ймовірності не підтвердити здобувачем вищої освіти своїх результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті. Для визнання результатів навчання набутих у неформальній освіті здобувач вищої освіти звертається із заявою на ім'я проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи Університету, з проханням про визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті. Заява погоджується деканом факультету. До заяви надаються додаткові документи для підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання: сертифікати, свідоцтва, освітні програми, які підтверджують зміст та результати навчання, які отримав здобувач вищої освіти. За результатами отриманої інформації, навчально-методичний відділ готує розпорядження проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи про можливість проводити подальші процедури визнання, створення Предметної комісії, для проведення оцінювання та прийняття рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника. Предметна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою:
<https://surl.li/vlwtoj>

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів Запорізького національного університету: <https://surl.li/wdzjrl>

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://surl.lu/hfjbya>

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://surl.li/qgacqa>

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до:

Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://surl.li/unwzzm>

Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://surl.lu/xkxmuz>

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Кабінет практичного психолога **Маргі Ірини Вадимівни** – навч. корп. №4, каб. №235 (понеділок, середа, четвер 9.00-11.00, 13.00-15.00), навч. корп. №9 (ІННІ) каб.57 (п'ятниця 9.00-11.00, 13.00-15.00), гуртожиток №6 (вул. Добролюбова, 19, середа 9.00-11.00, 13.00-15.00). Попередній запис за тел.: 228-76-48, (099) 253-78-73 щоденно з 9 до 15.

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://surl.li/ivcwih>

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана факультету іноземної
філології

К.М.Василина

(підпис)

(ініціали та прізвище)

09

2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ППС 13 ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

підготовки здобувачів першого (бакалаврського) освітнього ступеня
денної форми здобуття освіти
освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»
спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії»
галузі знань 29 Міжнародні відносини

**ВИКЛАДАЧ: Бережна М.В., кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри теорії та
практики перекладу з англійської мови**

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри англійської філології та
лінгводидактики

Протокол № 7 від 31.09 2025 р.

Завідувач кафедри теорії та практики
перекладу з англійської мови

(підпис)

Запольських С.П.
(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Черкасов С.С.
(ініціали, прізвище)

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

канд. філол. н., доц. Бережна Маргарита Василівна

E-mail: margaret.berezhna@znu.edu.ua

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=18289>

Телефон: (061) 289-12-27

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram, форум курсу у Moodle

Кафедра: теорії та практики перекладу з англійської мови, II корпус, ауд. 220, 322

1. Опис навчальної дисципліни

Дисципліна «Теорія і практика перекладу» спрямована на формування у здобувачів системного розуміння перекладу як інструменту міжкультурної та міждержавної комунікації у сфері міжнародних відносин. Курс поєднує сучасні теоретичні концепції перекладознавства з практикою перекладу міжнародно-політичного, дипломатичного, правового та інституційного дискурсу.

Курс є важливим, оскільки сучасна професійна діяльність фахівця з міжнародних відносин безпосередньо пов'язана з аналізом, перекладом та інтерпретацією іномовних джерел. Ринок праці висуває вимоги до високого рівня володіння професійною англійською мовою, термінологічної точності, здатності працювати з міжнародними документами, а також здійснювати постредагування машинного перекладу.

Без опанування цієї дисципліни неможливе формування професійної компетентності у сфері міжнародної комунікації, оскільки переклад виступає не лише мовною операцією, а інструментом прийняття управлінських рішень, дипломатичної взаємодії та представлення державних інтересів на міжнародній арені.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування теоретичних знань та практичних перекладацьких навичок у галузі міжнародних відносин. Основними завданнями вивчення дисципліни є формування у студентів уявлення про засади інституційного, політичного та юридичного перекладу; розвиток здатності здійснювати письмовий та усний переклад текстів у сфері міжнародних відносин; формування навичок редагування та постредагування перекладу; розширення термінологічного апарату у галузі міжнародних відносин.

Пре-реквізити курсу

Для успішного опанування курсу «Теорія та практика перекладу» здобувачі освіти повинні мати сформовані знання, уміння та навички, набуті під час вивчення таких навчальних дисциплін: англійська мова, українська мова професійного спрямування, англійська мова професійного спрямування, а також дисциплін, що забезпечують професійну підготовку.

Постреквізити курсу

Знання, уміння та навички, набуті під час вивчення дисципліни «Теорія і практика перекладу», використовуються під час підготовки та написання курсової роботи, складання атестаційного екзамену, а також у подальшій професійній діяльності у сфері міжнародних відносин та міжкультурної комунікації.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти
1	2
Статус дисципліни	Обов'язкова
Семестр	8-й
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість годин	150
Лекційні заняття	0 год.

Практичні заняття	64 год.
Самостійна робота	86 год.
Консультації	Понеділок, вівторок (дистанційно zoom) з 14.30 по 15.30
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=18289

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.	Практичні заняття, самостійна робота, метод проблемного навчання, метод пошукової роботи, групова дискусія, групова робота, доповіді та презентації, рольові ігри, формувальні вправи (термінологічна лексика), аудіювання, робота із словниками та програмами машинного перекладу, case study, soft CLIL, flipped classroom	Експрес-контроль (опитування), перевірка письмових та усних перекладів у галузі міжнародних відносин, перевірка транскрипту, демонстрація презентацій, (self/peer) editing, індивідуальне дослідницьке завдання, підсумковий тест
ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Практичні заняття, самостійна робота, метод проблемного навчання, метод пошукової роботи, групова дискусія, групова робота, доповіді та презентації, рольові ігри, формувальні вправи (термінологічна лексика), аудіювання, робота із словниками та програмами машинного перекладу, case study, soft CLIL, flipped classroom	Експрес-контроль (опитування), перевірка письмових та усних перекладів у галузі міжнародних відносин, перевірка транскрипту, демонстрація презентацій, (self/peer) editing, індивідуальне дослідницьке завдання, підсумковий тест
ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Практичні заняття, самостійна робота, метод проблемного навчання, метод пошукової роботи, групова дискусія, групова робота,	Експрес-контроль (опитування), перевірка письмових та усних перекладів у галузі міжнародних відносин,

	доповіді та презентації, рольові ігри, формувальні вправи (термінологічна лексика), аудіювання, робота із словниками та програмами машинного перекладу, case study, soft CLIL, flipped classroom	перевірка транскрипту, демонстрація презентацій, (self/peer) editing, індивідуальне дослідницьке завдання, підсумковий тест
СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).	Практичні заняття, самостійна робота, метод проблемного навчання, метод пошукової роботи, групова дискусія, групова робота, доповіді та презентації, рольові ігри, формувальні вправи (термінологічна лексика), аудіювання, робота із словниками та програмами машинного перекладу, case study, soft CLIL, flipped classroom	Експрес-контроль (опитування), перевірка письмових та усних перекладів у галузі міжнародних відносин, перевірка транскрипту, демонстрація презентацій, (self/peer) editing, індивідуальне дослідницьке завдання, підсумковий тест
РН10. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.	Практичні заняття, самостійна робота, метод проблемного навчання, метод пошукової роботи, групова дискусія, групова робота, доповіді та презентації, рольові ігри, формувальні вправи (термінологічна лексика), аудіювання, робота із словниками та програмами машинного перекладу, case study, soft CLIL, flipped classroom	Експрес-контроль (опитування), перевірка письмових та усних перекладів у галузі міжнародних відносин, перевірка транскрипту, демонстрація презентацій, (self/peer) editing, індивідуальне дослідницьке завдання, підсумковий тест
РН12. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.	Практичні заняття, самостійна робота, метод проблемного навчання, метод пошукової роботи, групова дискусія, групова робота, доповіді та презентації, рольові ігри, формувальні вправи (термінологічна лексика), аудіювання, робота із словниками та програмами машинного перекладу, case study, soft CLIL, flipped classroom	Експрес-контроль (опитування), перевірка письмових та усних перекладів у галузі міжнародних відносин, перевірка транскрипту, демонстрація презентацій, (self/peer) editing, індивідуальне дослідницьке завдання, підсумковий тест

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Translation of Texts on International and Regional Organizations

Topic 1. Institutional Translation: The Language of Global Governance. Principles of translation within international organizations. Exploring the institutional voice and standardized terminology of the **European Union**. Analyzing the impact of translation on policy dissemination. Press Statement simulations and the translation of EU structural frameworks.

Topic 2. Diplomatic and Security Discourse: NATO. Translating for collective defense and security cooperation. Challenges of rendering military-political terminology in a multinational context. Translating crisis-briefing materials regarding the North Atlantic Alliance.

Topic 3. Transnational Cooperation and Regional Integration (ASEAN). Linguistic mediation in regional economic and geopolitical blocs. The role of translation in fostering regional identity and economic declarations. Translation of multilateral negotiations and ASEAN integration summits.

Topic 4. Global Financial Governance: The IMF. The lexicon of international finance and development. Translating high-stakes economic reports and loan agreements. Scripting and translation of international fiscal policy videos.

Змістовий модуль 2.

Translation of Political and Constitutional Discourse

Topic 5. Constitutional Diplomacy and the Legal Framework of the State. Comparative analysis of political systems through the lens of the **US Constitution**. Translating foundational legal concepts that define the state-citizen relationship. Legal debates on Freedom of Speech.

Topic 6. Federalism and Multi-level Governance. Terminology of decentralized power and administrative law. The linguistic challenges of translating state vs. federal jurisdictions in a globalized political context. Translating administrative discourse on local vs. central authority.

Topic 7. Civic Engagement and Electoral Politics. The language of democratic participation and civic rights. Translating the mechanics of electoral systems and the rhetoric of political mobilization. Analyzing the Blue vs. Red State dynamic and the translation of rights and responsibilities of global citizenship.

Topic 8. Media, Ideology, and Public Diplomacy. The role of mass media in shaping political narratives. Translating ideological frameworks, party platforms, and the rhetoric of public opinion. Tracking sociocultural shifts through Word of the Year analysis and the translation of party ideologies in the US political landscape.

Змістовий модуль 3.

Translation of European Union Law and Internal Market Discourse

Topic 9. Legal Translation and the EU Judicial System. Theoretical foundations of legal translation: equivalence in multilingual legal systems and the role of the Court of Justice of the EU. Translating judicial discourse and documentation. Simulating legal

dispute resolutions. Audiovisual translation of procedural guides for the European Court of Justice.

Topic 10. The Four Freedoms: Translating the Internal Market. The language of economic integration and technical harmonization. Translating regulatory frameworks, customs union directives, and trade standards. Translating provisions on the free movement of goods and simulating international trade negotiations. Analysis of audiovisual materials on EU economic integration.

Topic 11. Mobility of Labor and Capital: Economic and Social Dimensions. Translating specialized texts on financial regulations, investment frameworks, and labor law. Handling the terminology of cross-border social security and consumer rights. Comparative analysis of Free Movement of Capital vs. Free Movement of Workers. Role-playing diplomatic responses to customer protection standards in the single market.

Topic 12. Legal and Geopolitical Implications of EU Withdrawal. The discourse of disintegration: translating the legal mechanics of Article 50 and withdrawal treaties. Analyzing the rhetoric of sovereignty vs. integration. A critical debate simulation on the geopolitical and economic consequences of Brexit.

Змістовий модуль 4.

Translation of Cultural Identity and Globalization Discourse

Topic 13. Globalization and the Translation of Transnational Narratives. Theoretical overview of the relationship between globalization and translation: localization, "global-speak," and the linguistic dominance of English. Analyzing the impact of global integration on diplomatic communication. Engaging in a critical debate over globalization focusing on economic vs. linguistic sovereignty.

Topic 14. Cultural Identity and Diversity in a Connected World. Translating the discourse of cultural preservation and diversity. Challenges of rendering culture-specific concepts in international relations. Constructing a cultural identity portrait in translation. Analyzing globalization's influence on the export of cultural products.

Topic 15. Ideological Culture, Soft Power, and Media Influence. The role of translation in shaping ideological narratives and public diplomacy. Analyzing the language of persuasion, influence, and cultural imperialism. Case-study on propaganda and the ethics of the translator in political communication. Audiovisual translation of media-driven cultural hegemony.

Topic 16. International Human Rights and Cultural Legispeak. Translating multilateral treaties and covenants concerning socio-cultural rights. The linguistic precision required for international humanitarian law. Role-playing the implementation of specific legal provisions. Translating audiovisual guides on European civic and cultural rights.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
		о/д.ф.	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Практичне заняття 1, 2	<p>Translation of Texts on International and Regional Organizations</p> <p>1. Презентуйте доповідь на тему "Institutional translation", дайте відповіді на запитання; 2. Прочитайте і перекладіть текст "European Union" (ПАГПЛ. Європейський союз, с. 59); 3. Case-study/role play "Press Statement"; 4. Перекладіть українською мовою відео "How does the European Union Work?"</p>	4	<i>тиждень 1</i>
Самостійна робота	<p>1. Опрацюйте тему "Institutional translation", (Handbook of Translation Studies, vol.2, p. 54), підготуйте коротку доповідь та презентацію (4-5 слайдів); 2. Вивчіть з тексту "European Union" терміни, підготуйте довільний переказ (ПАГПЛ. Європейський союз, с. 59); 3. Опрацюйте відео "How does the European Union Work?", зробіть до нього скрипт англійською мовою, вивчіть основні терміни</p>	6	<i>тиждень 1</i>
Практичне заняття 3, 4	<p>Translation of Texts on International and Regional Organizations</p> <p>1. Прочитайте і перекладіть текст "North Atlantic Treaty Organization" (ПАГПЛ. Європейський союз, с. 104); 2. Case-study/role play "Crisis Brief"; 3. Перекладіть українською мовою відео "What is NATO?"</p>	4	<i>тиждень 2</i>
Самостійна робота	<p>1. Вивчіть з тексту "North Atlantic Treaty Organization" терміни, підготуйте довільний переказ (ПАГПЛ. Європейський союз, с. 104); 2. Опрацюйте відео "What is NATO?", зробіть до нього скрипт англійською мовою, вивчіть основні терміни</p>	6	<i>тиждень 2</i>
Практичне заняття 5, 6	<p>Translation of Texts on International and Regional Organizations</p> <p>1. Прочитайте і перекладіть текст "Association of South-East Asian Nations" (ПАГПЛ. Європейський союз, с. 127); 2. Case-study/role play "Economic Declaration"; 3. Перекладіть українською мовою відео "ASEAN Explained"</p>	4	<i>тиждень 3</i>
Самостійна робота	<p>1. Вивчіть з тексту "Association of South-East Asian Nations" терміни, підготуйте довільний переказ (ПАГПЛ. Європейський союз, с. 127); 2. Опрацюйте відео "ASEAN Explained", зробіть до нього скрипт англійською мовою, вивчіть основні</p>	5	<i>тиждень 3</i>

	терміни		
Практичне заняття 7, 8	<p>Translation of Texts on International and Regional Organizations</p> <p>1. Прочитайте і перекладіть текст "International Monetary Fund" (ПАГПЛ. Європейський союз, с. 173);</p> <p>2. Case-study/role play "Loan Conditions";</p> <p>3. Перекладіть українською мовою відео "What is the IMF?"</p>	4	<i>тиждень 4</i>
Самостійна робота	<p>1. Вивчіть з тексту "International Monetary Fund" терміни, підготуйте довільний переказ (ПАГПЛ. Європейський союз, с. 173);</p> <p>2. Опрацюйте відео "What is the IMF?", зробіть до нього скрипт англійською мовою, вивчіть основні терміни</p>	5	<i>тиждень 4</i>
Практичне заняття 9, 10	<p>Translation of Political and Constitutional Discourse</p> <p>1. Презентуйте доповідь на тему "Political translation", дайте відповіді на запитання;</p> <p>2. Прочитайте і перекладіть текст "The US Constitution" (ПАГПЛ. Система державного управління США, с. 8);</p> <p>3. Case-study/role play "Freedom of Speech";</p> <p>4. Перекладіть українською мовою відео "How is power divided in the United States government?"</p>	4	<i>тиждень 5</i>
Самостійна робота	<p>1. Опрацюйте тему "Political translation", (Handbook of Translation Studies, vol.1, p. 252), підготуйте коротку доповідь та презентацію (4-5 слайдів);</p> <p>2. Вивчіть з тексту "The US Constitution" терміни, підготуйте довільний переказ (ПАГПЛ. Система державного управління США, с. 8);</p> <p>3. Опрацюйте відео "How is power divided in the United States government?", зробіть до нього скрипт англійською мовою, вивчіть основні терміни</p>	6	<i>тиждень 5</i>
Практичне заняття 11, 12	<p>Translation of Political and Constitutional Discourse</p> <p>1. Прочитайте і перекладіть текст "A Country of Many Governments" (ПАГПЛ. Система державного управління США, с. 143);</p> <p>2. Case-study/role play "Federal vs State Government";</p> <p>3. Перекладіть українською мовою відео "Federal and State Powers"</p>	4	<i>тиждень 6</i>
Самостійна робота	<p>1. Вивчіть з тексту "A Country of Many Governments" терміни, підготуйте довільний переказ (ПАГПЛ. Система державного управління США, с. 143);</p> <p>2. Опрацюйте відео "Federal and State Powers", зробіть до нього скрипт англійською мовою, вивчіть основні терміни</p>	5	<i>тиждень 6</i>
Практичне заняття 13, 14	<p>Translation of Political and Constitutional Discourse</p> <p>1. Прочитайте і перекладіть текст "The Role of the</p>	4	<i>тиждень 7</i>

	<p>Citizen" (ПАГПЛ. Система державного управління США, с. 162);</p> <p>2. Case-study/role play "Blue, Red and Purple States";</p> <p>3. Перекладіть українською мовою відео "The Rights & Responsibilities of a U.S. Citizen"</p>		
Самостійна робота	<p>1. Вивчіть з тексту "The Role of the Citizen" терміни, підготуйте довільний переказ (ПАГПЛ. Система державного управління США, с. 162);</p> <p>2. Опрацюйте відео "The Rights & Responsibilities of a U.S. Citizen", зробіть до нього скрипт англійською мовою, вивчіть основні терміни</p>	5	<i>тиждень 7</i>
Практичне заняття 15, 16	<p>Translation of Political and Constitutional Discourse</p> <p>1. Прочитайте і перекладіть текст "Social and Political Groups. The Media" (ПАГПЛ. Система державного управління США, с. 187);</p> <p>2. Case-study/role play "Word of the Year";</p> <p>3. Перекладіть українською мовою відео "Ideologies of political parties in the United States"</p>	4	<i>тиждень 8</i>
Самостійна робота	<p>1. Вивчіть з тексту "Social and Political Groups. The Media" терміни, підготуйте довільний переказ (ПАГПЛ. Система державного управління США, с. 187);</p> <p>2. Опрацюйте відео "Ideologies of political parties in the United States", зробіть до нього скрипт англійською мовою, вивчіть основні терміни</p>	5	<i>тиждень 8</i>
Практичне заняття 17, 18	<p>Translation of European Union Law and Internal Market Discourse</p> <p>1. Презентуйте доповідь на тему "Legal translation", дайте відповіді на запитання;</p> <p>2. Прочитайте і перекладіть текст "EU Judiciary" (Переклад англійського дискурсу в галузі права Європейського Союзу, с. 35);</p> <p>3. Case-study/role play "Conflict of Laws";</p> <p>4. Перекладіть українською мовою відео "How the Court of Justice Works"</p>	4	<i>тиждень 9</i>
Самостійна робота	<p>1. Опрацюйте тему "Legal translation", (Handbook of Translation Studies, vol.1, p. 191), підготуйте коротку доповідь та презентацію (4-5 слайдів);</p> <p>2. Вивчіть з тексту "EU Judiciary" терміни, підготуйте довільний переказ (Переклад англійського дискурсу в галузі права Європейського Союзу, с. 35);</p> <p>3. Опрацюйте відео "How the Court of Justice Works", зробіть до нього скрипт англійською мовою, вивчіть основні терміни</p>	6	<i>тиждень 9</i>
Практичне заняття 19, 20	<p>Translation of European Union Law and Internal Market Discourse</p> <p>1. Прочитайте і перекладіть текст "Free Movement of Goods" (Переклад англійського дискурсу в галузі права Європейського Союзу, с. 53);</p> <p>2. Case-study/role play "Free trade";</p>	4	<i>тиждень 10</i>

	3. Перекладіть українською мовою відео "Economic Integration in the EU"		
Самостійна робота	1. Вивчіть з тексту "Free Movement of Goods" терміни, підготуйте довільний переказ (Переклад англomовного дискурсу в галузі права Європейського Союзу, с. 53); 2. Опрацюйте відео "Economic Integration in the EU", зробіть до нього скрипт англійською мовою, вивчіть основні терміни	5	<i>тиждень 10</i>
Практичне заняття 21, 22	Translation of European Union Law and Internal Market Discourse 1. Прочитайте і перекладіть текст "Free Movement of Capital" (Переклад англomовного дискурсу в галузі права Європейського Союзу, с. 71); 2. Case-study/role play "Customer protection"; 3. Перекладіть українською мовою відео "Free Movement of Workers"	4	<i>тиждень 11</i>
Самостійна робота	1. Вивчіть з тексту "Free Movement of Capital" терміни, підготуйте довільний переказ (Переклад англomовного дискурсу в галузі права Європейського Союзу, с. 71); 2. Опрацюйте відео "Free Movement of Workers", зробіть до нього скрипт англійською мовою, вивчіть основні терміни	5	<i>тиждень 11</i>
Практичне заняття 23, 24	Translation of European Union Law and Internal Market Discourse 1. Прочитайте і перекладіть текст "Legal Aspects of Withdrawal from the European Union" (Переклад англomовного дискурсу в галузі права Європейського Союзу, с. 147); 2. Case-study/role play "Brexit: cons and pros"; 3. Перекладіть українською мовою відео "Britain's Brexit Crisis Explained"	4	<i>тиждень 12</i>
Самостійна робота	1. Вивчіть з тексту "Legal Aspects of Withdrawal from the European Union" терміни, підготуйте довільний переказ (Переклад англomовного дискурсу в галузі права Європейського Союзу, с. 147); 2. Опрацюйте відео "Britain's Brexit Crisis Explained", зробіть до нього скрипт англійською мовою, вивчіть основні терміни	5	<i>тиждень 12</i>
Практичне заняття 25, 26	Translation of Cultural Identity and Globalization Discourse 1. Презентуйте доповідь на тему "Globalization and translation", дайте відповіді на запитання; 2. Прочитайте і перекладіть текст "Globalization" (English for International Relations, с. 125); 3. Case-study/role play "Debate over Globalization"; 4. Перекладіть українською мовою відео "Globalization Explained"	4	<i>тиждень 13</i>
Самостійна робота	1. Опрацюйте тему "Globalization and translation", (Handbook of Translation Studies, vol.1, p. 134), підготуйте коротку доповідь та презентацію (4-5	6	<i>тиждень 13</i>

	<p>слайдів);</p> <p>2. Вивчіть з тексту "Globalization" терміни, підготуйте довільний переказ (English for International Relations, с. 125);</p> <p>3. Опрацюйте відео "Globalization Explained", зробіть до нього скрипт англійською мовою, вивчіть основні терміни</p>		
Практичне заняття 27, 28	<p>Translation of Cultural Identity and Globalization Discourse</p> <p>1. Прочитайте і перекладіть текст "Cultural Identity and Cultural Diversity" (English for International Relations, с. 38);</p> <p>2. Case-study/role play "Cultural Identity Portrait";</p> <p>3. Перекладіть українською мовою відео "Globalization's Impact on Film and Television"</p>	4	<i>тиждень 14</i>
Самостійна робота	<p>1. Вивчіть з тексту "Cultural Identity and Cultural Diversity" терміни, підготуйте довільний переказ (English for International Relations, с. 38);</p> <p>2. Опрацюйте відео "Globalization's Impact on Film and Television", зробіть до нього скрипт англійською мовою, вивчіть основні терміни</p>	5	<i>тиждень 14</i>
Практичне заняття 29, 30	<p>Translation of Cultural Identity and Globalization Discourse</p> <p>1. Прочитайте і перекладіть текст "Ideological Culture" (English for International Relations, с. 41);</p> <p>2. Case-study/role play "Propaganda";</p> <p>3. Перекладіть українською мовою відео "Cultural Imperialism, Media, and Globalization"</p>	4	<i>тиждень 15</i>
Самостійна робота	<p>1. Вивчіть з тексту "Ideological Culture" терміни, підготуйте довільний переказ (English for International Relations, с. 41);</p> <p>2. Опрацюйте відео "Cultural Imperialism, Media, and Globalization", зробіть до нього скрипт англійською мовою, вивчіть основні терміни</p>	5	<i>тиждень 15</i>
Практичне заняття 31, 32	<p>Translation of Cultural Identity and Globalization Discourse</p> <p>1. Прочитайте і перекладіть текст "International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights" (Переклад текстів міжнародних англійських угод, с. 158);</p> <p>2. Case-study/role play "Article 15 of the Covenant";</p> <p>3. Перекладіть українською мовою відео "Your Rights as a European"</p>	4	<i>тиждень 16</i>
Самостійна робота	<p>1. Вивчіть з тексту "International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights" терміни, підготуйте довільний переказ (Переклад текстів міжнародних англійських угод, с. 158);</p> <p>2. Опрацюйте відео "Your Rights as a European", зробіть до нього скрипт англійською мовою, вивчіть основні терміни</p>	6	<i>тиждень 16</i>

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичні заняття № 1, 9, 17, 25	експрес-контроль (опитування та обговорення)	опрацюйте тему з перекладознавства	знання основного матеріалу та термінології; здатність навести власні приклади та відповісти на додаткові запитання	0,5
	демонстрація презентацій	підготуйте коротку доповідь та презентацію (4-5 слайдів)	релевантність та повнота підготовленого матеріалу	0,5
Практичні заняття № 1-32	виконання та перевірка письмового перекладу, (self/peer) editing	прочитайте й перекладіть текст; відредагуйте переклад	сміслова та стилістична відповідність оригіналу, дотримання норм приймаючої мови	0,75
	власне висловлювання на тему, що вивчається	вивчіть з тексту терміни, підготуйте довільний переказ англійською мовою	здатність вільно формулювати думку при переказі прочитаного та відповідати на додаткові запитання за темою	1
	перевірка скрипту до англійського аудіовізуального тексту	підготуйте скрипт до англійського аудіовізуального тексту	повнота запису, сміслова та граматична відповідність оригіналу	0,75
	виконання та перевірка усного перекладу, (self/peer) editing	прослухайте й перекладіть текст; відредагуйте переклад	сміслова та стилістична відповідність оригіналу, дотримання норм приймаючої мови	1
Усього за поточний контроль	34			60
Підсумковий контроль				
	індивідуальне дослідницьке завдання: переклад та перекладацький аналіз	виконайте переклад та перекладацький аналіз тексту (за тематикою курсу); встановіть складні одиниці для перекладу, визначте їх суть та причини, з	сміслова та стилістична відповідність оригіналу, дотримання норм приймаючої мови; адекватність та	10

Екзамен		яких дослівний переклад неможливий; обґрунтуйте вибір відповідника	повнота перекладацького аналізу; правильність визначення проблемних місць для перекладу; знання термінології; здатність відповісти на додаткові запитання	
	англо-український переклад тексту (з тематики, що вивчалася протягом курсу)	прочитайте й перекладіть текст; відредагуйте отриманий переклад	смістова та стилістична відповідність оригіналу, дотримання норм приймаючої мови	10
	англо-український переклад відео (з тематики, що вивчалася протягом курсу)	прослухайте й перекладіть текст; відредагуйте переклад	смістова та стилістична відповідність оригіналу, дотримання норм приймаючої мови	10
	тест на знання основної термінології, що вивчалася протягом курсу	за відведений час впишіть англійські відповідники до термінів, поданих українською мовою	знання термінології; дотримання граматичний та орфографічних правил	10
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)	Не зараховано
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Handbook of Translation Studies. Vol. 1. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2010. 458 p.
2. Handbook of Translation Studies. Vol. 2. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2011. 197 p.

3. Переклад англomовного дискурсу в галузі права Європейського Союзу: навч. посібник [Л. М. Черноватий, Т.В. Комарова, Н.В. Зінукова та ін.]. Вінниця : Нова книга, 2021. 264 с.
4. Переклад текстів міжнародних англomовних угод українською мовою: Три базові угоди у галузі прав людини: навч. посібник [Л. М. Черноватий, Т.В. Ганічева, Н.В. Зінукова, Д.І. Демченко, Т.Є. Малєєва]. Вінниця : Нова книга, 2017. 272 с.
5. Ребрій О. В. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Європейський Союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації: навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти / за ред.: Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. 2-ге вид., стер. Вінниця : Нова книга, 2020. 240 с.
6. Турчин Д.Б. Англійська мова для міжнародних відносин = English for International Relations: навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти / Дмитро Турчин. Вінниця: Нова книга, 2021. – 256 с.
7. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Ребрій О. В., Ліпко І.П., Ярощук І.П. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Система державного управління США: навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти / за ред.: Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. Вінниця : Нова книга, 2006. 400 с.

Додаткова:

1. Bugrov, M., Khamitov, N., Krylova, S., Berezhna, M., & Drotenko, V. (2025). PHILOSOPHICAL UNDERSTANDING OF CULTURAL IDENTITY IN A GLOBALISED WORLD. Synesis. 2025. Vol. 17, no. 1. P. 102–125.
2. Marukhovska-Kartunova O., Marukhovskiy O., Plakhtiy M., Suliatytska T., & Berezhna M. Social Philosophy of Mass Communication: Interaction of Media, Politics and Culture. Synesis, 2024. Vol. 16 (2). P. 108-121.
3. Shabunina V., Bilous B., Romaniuk V., Solodka A., & Berezhna M. Development of professional communication in English (experience of Ukrainian military officers). Amazonia Investiga, 2023. Vol. 12(69). P. 132-142.
4. Бережна М. В. Деформація авторського стилю при перекладі промовистих імен і пісень: порівняльний аналіз роману та фільму *The Hunger Games: The Ballad of Songbirds & Snakes*. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2025. № 73. С. 217-222.
5. Бережна М. В., Великодний В.А. Відтворення гумористичних стилістичних засобів (на матеріалі роману Д. Адамса *The Restaurant at the End of the Universe* та його перекладів українською мовою). Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. Одеса, 2021. № 47, том 3. С. 78-82.
6. Бережна М. В., Лозовська К. О. МІЖ СХОДОМ І ЗАХОДОМ: ВИКЛИКИ ПЕРЕКЛАДУ *千と千尋の神隠し (SPIRITED AWAY)* АНГЛІЙСЬКОЮ, ФРАНЦУЗЬКОЮ, ПОЛЬСЬКОЮ ТА УКРАЇНСЬКОЮ МОВАМИ. Нова філологія. 2025. № 99. С. 7-15.
7. Бережна М. В., Лозовська К. О., Бережной Л. Є. «СЛОВО РОКУ» ЯК МЕХАНІЗМ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-РЕЛЕВАНТНИХ КОНЦЕПТІВ В СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ПУБЛІЧНОМУ ДИСКУРСІ. Закарпатські філологічні студії. 2025. № 44. С. 10-22.
8. Бережна М.В., Грецька Д.О. Особливості створення та перекладу антономазій у романі Террі Прагчетта "Крадій часу". Нова філологія. Збірник наукових праць. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика». 2021. № 83. С. 33-40.
9. Бережна М.В., Закутська В.Є., Андрєєва І.О. Евфемізація та дисфемізація у кіноперекладі: аналіз адаптації табуйованої лексики (на матеріалі фільму *Deadpool & Wolverine* та його перекладу українською мовою). Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2025. № 72. С. 205-209.
10. Бережна М.В., Мірошніченко Н.М., Андрєєва І.О. Гумор у науково-популярному дискурсі: способи створення і перекладу (на матеріалі книги А. Свєрдруп-Тігесон *Buzz, Sting, Bite*). Нова філологія, 2025. № 98. С. 14-21.

11. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 1 : пер. з англ. / за ред.: Івз Гамбієра та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2020. 560 с.

12. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 2 : пер. з англ. / за ред.: Іва Гамб'є та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2020. 280 с.

13. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 3 : пер. з англ. / за ред.: Іва Гамб'є та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2021. 312 с.

Інформаційні ресурси

Інтернет-джерела:

1. United Nations: Official Documents. URL: <https://www.un.org/en/>
2. European Union: EUR-Lex. URL: <https://eur-lex.europa.eu/>
3. North Atlantic Treaty Organization: NATO Official Documents. URL: <https://www.nato.int/>
4. Association of Southeast Asian Nations (ASEAN). URL: <https://asean.org/>
5. International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/en/Publications>
6. International Covenant on Civil and Political Rights (UN Treaty Collection). URL: <https://treaties.un.org/>
7. European Journalism Centre – Media Landscapes. URL: <https://medialandscapes.org/>
8. UN Term – United Nations Multilingual Terminology Database. URL: <https://unterm.un.org/>
9. Free English Ukrainian Translation Online Dictionary Translator. URL: <https://webtranslation.paralink.com/English-Ukrainian-Translation/>
10. Ukrainian Dictionary Online Translation LEXILOGOS. URL: www.lexilogos.com/english/ukrainian_dictionary.htm

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється відпрацювання у вигляді запису селфі-відео з доповідями до тем, що вивчаються, та завантаження письмових завдань у системі Moodle.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагиату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UnіCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагиатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перифразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Приклади оформлення цитувань див. на Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Визнання результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти регламентується Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<https://numl.org/TM7>)

Визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється здобувачам ступеня вищої освіти бакалавр – для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. Визнання результатів проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної освітньої програми передбачено вивчення певної дисципліни. Обмеження зроблено з врахуванням ймовірності не підтвердити здобувачем вищої освіти своїх результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті. Для визнання результатів навчання набутих у неформальній освіті здобувач вищої освіти звертається із заявою на ім'я проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи Університету, з проханням про визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті. Заява погоджується деканом факультету. До заяви надаються додаткові документи для підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання: сертифікати, свідоцтва, освітні програми, які підтверджують зміст та результати навчання, які отримав здобувач вищої освіти. За результатами отриманої інформації, навчально-методичний відділ готує розпорядження проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи про можливість проводити подальші процедури визнання, створення Предметної комісії, для проведення оцінювання та прийняття рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника. Предметна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: <https://surl.li/vlweoj>

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів Запорізького національного університету: <https://surl.li/wdzjrl>

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://surl.lu/hfjbya>

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://surl.li/qgacqa>

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до:

Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://surl.li/unwzzm>

Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://surl.lu/xkxmuz>

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Кабінет практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** – навч. корп. №4, каб. №235 (понеділок, середа, четвер 9.00-11.00, 13.00-15.00), навч. корп. №9 (ІННІ) каб.57 (п'ятниця 9.00-11.00, 13.00-15.00), гуртожиток №6 (вул. Добролюбова, 19, середа 9.00-11.00, 13.00-15.00). Попередній запис за тел.: 228-76-48, (099) 253-78-73 щоденно з 9 до 15.

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://surl.li/ivcwih>

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>